

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

Galíciai offenzívánk nagy sikerei

A szövetségesek Radymnotól keletre is átlépték a Sant — Przemysltől délkeletre állandóan előnyomulunk — Az utolsó két napi csaták zsákmánya: 25,000 fogoly, 64 ágyu, 64 gépfegyver és 14 lőszerkocsi — Az olaszok megszállták Condino déltiroli határfalut — A karinthiai határon az olaszok megfutottak

Debrecen, május 26.

Közép-Galicziában tegnapelőtt kezdődött offenzívánk épp olyan hatalmas lendülettel halad előre, mint aminővel az örökké emlékeztetes gorlice—tarnowi áttörő csata indult. Az a roppant erejű támadás, amely tegnapelőtt Radymnotól verte ki az oroszokat, ezen a helyen is a San mindkét partjának uraivá tette a szövetségeseket, akik a folyón átkelve, keleti és északkeleti irányban feltartózatlanul nyomulnak előre. A hivatalos jelentések megjelölik azokat a helységeket, amelyeket az előre törő német és osztrák-magyar csapatok tegnap és tegnapelőtt megszállottak s így nem nehéz megalkotni a további előnyomulás irányát. A Korzenica—Zapalow vonal elérésével ugyanis veszélyeztetve van az oroszoknak Rawaruska felé vivő vasutvonala, míg Lazy és Laszki megszállásával a lemergi összeköttetést fenyegetik. A második májusi offenzíva ellenállhatatlan erejét egyébként a trofeák roppant száma is mutatja. Két nap alatt 25000 fogoly, 64 ágyu, ugyanennyi gépfegyver és 14 lőszerkocsi, hozzászámítva az oroszok véres veszteségeit is, még akkor is nagy elgyengülését jelentené az orosz seregeknek, ha a San menti csatákat nem előzte volna meg annyira közvetlenül a gorlice-tarnowi áttörés és az ezt követő tizenhárom napos hadjárat.

Az olasz háboru egyelőre csak határmenti csatározásokat juttat a krónikásnak. Az olaszok bevonultak a déltiroli Condino faluba, mely a Lago d' Idrotól északkeletre vonuló út mentén fekszik, az olasz határtól mintegy 8 kilométernyire. Vezérkarunk jelentése nem említi, hogy e falu elfoglalását harcok előzték-e meg. Azt hisszük, az olaszok harc nélkül jutottak a falu birtokába. E föltevésünket arra a tényre alapítjuk, hogy a déltiroli Marmolata mellett, valamint a karinthiai Plöcken táján mindjárt az első lövésekre megfutottak vitéz új ellenfeleink.

A többi hadszíntéren nem történt jelentősebb esemény. A nagy francia-angol offenzíva, melyet az allíáltak még a tarnow-gorlicei áttörés után kezdtek, teljesen ellanyhult, anélkül, hogy bárhol is eredményhez jutott volna.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

A csata Przemyslért

Budapest, május 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelentése az északkeleti hadszíntérről:

Przemysl ellen tart a csata. Mackensen vezérezredes hadserege támadva a San mindkét oldalán délkeleti irányban sikeresen nyomul előre. Radymnotól keletre a Sanon való átkelést kiküzdöttük. A VI. osztrák-magyar hadtest rohammal elfoglalta a zagrodi hídfőt. E várostól keletre, Przemysltől délre és délkeletre hadseregeink az oroszok erős, részben betonozott állásai ellen lassan előrehaladó támadásban vannak.

A legutóbbi két nap harcaiban beszámított foglyok száma 25,000-re emelkedett. Hadi anyagban tegnap estig 54 könnyű, 10 nehéz ágyut, 64 gépfegyvert és 14 lőszerkocsit zsákmányoltunk.

A Dnjestertől délre és Orosz-Lengyelországban az általános helyzet változatlan. A Visztulától északra egy ütközetben 998 orosz elfogtunk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, május 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a délkeleti hadszíntérről:

Mackensen vezérezredes hadseregének támadása jól halad. Radymnotól délkeletre heves harc után elfoglaltuk Swiete helységet. Radymnotól keletre az osztrák-magyar csapatok elfoglalták a San nyugati hídfőjét, mire a Sanon való átkelést is kikényszerítettük. Tovább északra csapataink harc után elérték a Lazytól és Laszkitól keletre fekvő vidéket és a Korzenica—Zapalow vonalat a Lubaczowka mentén. A hadifoglyok száma és a zsákmányolt hadiszer szaporodik.

Keleti hadszíntér:

Egyes gyenge éjjeli támadásokat visszavertünk.

Bobrinsky elutazott Lembergől

Krakó, május 26. (Magyar Távirati Iroda.) Bobrinsky Vladimir gróf, Lemberg orosz kormányzója, ma Lembergől Pétervárra utazott.

Elutazása előtt kijelentette, hogy nem tér többé vissza Lembergbe.

Az olasz háboru

Budapest, május 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelentése a délnyugati hadszíntérről:

Tirolban egy ellenséges különítmény bevonult Condinoba (Giudicaria). A Padon-szorosnál Marmolatától északkeletre az olaszok az első lövésekre megfutamodtak.

A karinthiai határon csapataink több támadást az olaszok jelentékeny veszteséggel mellett visszavertek. A Plöckentől nyugatra az ellenség megfutamodott és hátrahagyta fegyvereit.

A partvidéki határterületen eddig még nem fejlődtek ki harcok.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz hadsereg fogyatékoságai

Berlin, május 26. Moraht őrnagy, a hírneves katonai szakértő írja: Mennél magasabbra szökken az olasz haderők létszáma, amely most 1,200,000 főre tehető, annál erősebben fognak előtérbe lépni az olasz hadsereg karakterisztikus fogyatékoságai: a fegyelmetlenségre való hajlam, a kritika, türelmetlenség a várakozás miatt, a jó alantas vezetőség nehézkes pótlása és a lóanyagban való hiány; továbbá a tüzérségi készletek egy részének kevésbé jó minősége és mindenek előtt a mobil-milícia fogyatékos kiképzése a territorial-miliciának a szolgálati ügyekben való átlagos nagy tudatlansága mellett. Rövidesen tisztikönyv is be fog állni. A felső parancsnokságnak dolgot ad majd, hogy a tisztikar bizonyos bajtársi széttagoltságát megszüntesse. A legfelső hadvezetésnek óvakodnia kell két nagyhatalom harcedzett, lelkesült seregével szemben, nem úgy, mint korábban, amikor gyenge török zászlóaljok siralmas maradványai ellen harcolt.

Moraht őrnagy így folytatja: Külföldi szakértők meglehetősen kevésre becsülik egy olasz offenzíva kilátásait. Olaszország határai

Ortler-től a Garda-tóig, az Etsch völgyében egész a trieszti öbölíig állandó védelmi művek kétszeres láncával erősen biztosítva vannak ugyan, de odaát sem töltötték heveréssel az időt. Csak annyit mondunk, hogy az osztrák hegyi- és völgy-erődítményeket hőtzendorfi Conrád eszméi alapján építették föl és egészítették ki; ez éppen elég. Az osztrák partvidék és Istria elleni olasz előnyomulásnak nincs kellő tere a kifejlődésre.

Az olasz királyi ház a háboruban

Berlin, május 26. A Vossische Zeitung jelenté Luganóból: A király ma követi Cadorna vezérkari főnököt a főhadiszállásra. Az aostai herceg és a turini gróf főparancsnoksági állást kapnak a hadseregben, az abruzzoi herceg pedig a flottában. A savoyai ház összes többi hercegei már elutaztak a frontra.

Olasz szökevények

Genf, május 26. A luganoi lapok szerint május 22-én több mint 1500 olasz katonaszökevény tartózkodott svájci területen.

Köln, május 26. A Kölnische Zeitung olasz forrásból jelenti, hogy olasz hadkötelesek, akik Svájc nyugati részén keresik a kenyerüket, nem engedelmességek a behívási parancsnak.

Kiűrtett olasz városok

Lugano, május 26. Velencéből jelentik, hogy Pontebba Studena és Pietragagliata városokat kiűrtették. A községtanács Neziuttába költözött.

Marconit hazahívják

Amsterdam, május 26. (M—g.) Az olasz kormány Marconit hazahívta Amerikából katonai szolgálat teljesítésére.

Francia hadiszer-szállítások Olaszországnak

Köln, május 26. A Kölnische Zeitung tudósítója szemtanuk elbeszélései alapján jelenti, hogy március végén április elejéig egész vonatok mentek Franciaországból tüzérségi anyagokkal és a Creuzot-gyárban rendelt ágyukkal a Mont Cenisen keresztül. A szállítások összesnek azzal az időponttal, amikor a Salandra-kabinet annyira fokozta az Ausztria-Magyarországgal szemben támasztott követeléseit, ha a szakításnak kellett következnie. Ha Franciaország a saját sürgős szükségletei dacára is átengedte Olaszországnak ezt a tüzérségi anyagot, akkor közel áll a következetés, hogy Franciaország azért tette ezt, mert a Salandra-kormány a monarchiával szemben tanúsított magatartásában biztos zálogát látta annak, hogy az olasz kabinet szakítani fog Ausztria-Magyarországgal.

Már veszekednek

Genf, május 26. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz és a francia hadvezetőség között viszálykodás tört ki. Cadorna olasz vezérkari főnök ugyanis helyteleníti a Champagneba küldendő olasz csapatoknak francia parancsnokság alá helyezését. A nézeteltérések kiegyenlítése végett Viktor Emánuel király találkozni fog Poincaré köztársasági elnökkel az olasz határon.

„Viszontlátásra Rómában!”

Lugano, május 26. Nyomban azután, hogy átnyújtották Bécsben a hadüzenetet, megszakadt a táviró-összeköttetés Ausztria-Magyarország és Olaszország között és mint a Secolo jelenti, egyidejűleg Frankfurttal is. Az

utolsó távirat, amelyet Frankfurtból Milanoba küldtek, a német távirat-tisztviselő következő üdvözlése volt: „A viszontlátásra Rómában!”, mire a milanoi kolléga reprodukálhatatlan felszólítással válaszolt.

A belga-francia harctér

Berlin, május 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

A Bellevearde-majortól nyugatra újonnan elfoglalt állásaink ellen intézett éjjeli ellenséges előretörést könnyű szerrel visszautasítottuk. Az angoloktól zsákmányolt gépfegyverek száma 10-re emelkedett. Givenchytől északkeletre színes angoloknak tegnap este sikerült legelől levő árknunk egyik kiszögélő részének birtokába jutniok.

Tovább délre Liewin és a Loretto magaslat között délután a franciák nagy, mélybe tagozott támadást kezdtek, amely teljesen meghiúsult.

A Souchez—Béthune-i utólól északra és délre eleinte sikerült az ellenségnek árkaikba behatolnia, de éjjeli támadásokkal ezeket ismét teljesen visszafoglaltuk, 100 francia hadifogoly maradt kezünkön.

Soucheztól délre is a fehér és színes franciáknak itteni vonalaink ellen több ízben ismételt erős támadásai közvetlenül az akadályok előtt teljesen összeomlottak. Az ellenség mindenütt igen súlyos veszteségeket szenvedett. A Loretto magaslaton folyt harcoknál különösen kitűnt egy sziléziai gyalogezred.

Az ellenségnek a Bois de Pretre keleti részén ellenünk intézett előretörését könnyű szerrel visszavertük.

Lenstől délre pilótáink lelőttek egy ellenséges repülőgépet.

Reims bombázása

Berlin, május 26. A Taegliche Rundschau jelenti Genf-ből: Reims szombat óta megint tüzelés alatt áll. A német ágyuk hevesen lövik Pont á Moussont.

Az angol kormányválság

Hága, május 26. A Times jelenti, hogy az új kabinet tagjai lesznek: a liberálisok részéről: Asquith, Grey, Lloyd George, Crewe lord, Mac Kenna, sir John Simon. Pártonkivüli: Kitchener lord. A konzervatívok részéről: Landsdowne lord, Bonar Law, Balfour, Chamberlain, sir Edward Earson, a munkáspárt részéről Hendersohn.

A „Triumph” elsüllyesztése

Athén, május 26. (Magyar Távirati Iroda.) A Triumph angol sorhajót, amely tegnap a Dardanelláknál folyó harcok közben elsüllyedt, hír szerint német tengeralattjáró naszdál torpedózta meg.

Japán békét akar

Pétervár, május 26. (Magyar Távirati Iroda.) A Nowoje Wremja jelenti Tokióból: Az összes képviselők egyharmada indítványt nyújtott be a parlamenthez aziránt, hogy Japán barátságos viszonya az összes európai államokkal helyreállítsák.

Tisza nyilatkozott az olasz háborúról

— A képviselőház ülése —

Budapest, május 26. A képviselőház mai ülésén Tisza István gróf miniszterelnök nyilatkozott az olasz háborúról, illetőleg tájékoztatta a Házat azokról a tárgyalásokról, amelyek az olasz hadüzenetet megelőzték. A miniszterelnök beszédének gondolatmenete ez volt:

— Olaszország azért lépett ellenségeink sorába, mert Szerbiához intézett ultimátumukat nem közzöltük vele. Julius végén, az ultimátum elküldése után külügyminiszterünk kijelentette a nagyhatalmaknak, hogy célunk Szerbiában nem a hódítás. Tehát nem állhat meg az olaszok ürügye, melyet használtak. Az olasz külügyminiszter 1914. augusztus 2-án kijelentette, hogy ha nem is vesz részt Olaszország a háboruban a mi oldalunkon, a monarchiával szemben szövetségi hűségének megfelelő magatartást fog tanúsítani. Az olasz király augusztus 2-án levelet intézett királyunkhoz, kijelentvén, hogy a legszívélyesebb s legbarátságosabb érzelmeikkel viseltetik irántunk és igyekezni fog a béke érdekében eljárni. Az olasz király nem beszélt volna így, ha azt hitte volna, hogy a monarchia megszegte a szerződést.

A miniszterelnök ezután bemutatta San Giuliano-nak, az időközben elhunyt olasz külügyminiszternek a levelét, amelyben kijelenti, hogy a casus bellit nem látja fennforogni. Leveleiben vörös fonalként húzódik végig, hogy ha Olaszország nem is vehet részt a háboruban, de okvetlenül támogatni fogja a monarchia diplomáciai akcióját. Mikor a hangulat barátságosabb lett, akkor sem merült fel a szerződés-szegés vádja. A monarchia elfogadta az olasz álláspontot: ha szerb területet elfoglalnunk, rekompenzálni fogjuk az olaszokat. Mikor Szerbiából a monarchia hadserege kivonult, ez a kérdés elvesztette aktualitását. Ez év január havában az olaszok visszatértek a kérdés rendezésére. A rekompenzáció kérdését, melyben a megegyezés lehetetlennek látszott, mégis tárgyaltuk. A monarchia a semlegességért területet is hajlandó lett volna feláldozni. Harmadfelhavi tárgyalás után az olasz külügyminiszter elzárkózott, sőt ellenséges magatartást tanúsított, majd pedig súlyos követelésekkel állt elő. Még ekkor is folytattuk a tárgyalást és lehetetlennek tartottuk, hogy civilizált állam, ha békésen mindent megkap, más eszközöz folyamodjék. Az olasz nép békeszerető. A kormány terrortal dolgozott, ami páratlanul áll a világtörténelemben. Hadüzenetük akkor jött, amikor békésen mindent megkaphattak volna, amikor az oroszok tulerejét megöröltük s gigászi küzdelmeinket már-már diadallal befejeztük. Olaszország ekkor tört ellenünk. A világot eddig is megleptük és a világ még nagyobb fog látni. Akcióképességünkkel, egységünkkel megismételjük Mária Terézia korát, amikor mi magyarok a monarchia megmentésére sietünk és az orvátmadást visszaverjük.

A képviselőház óriási lelkesedéssel fogadta Tisza beszédét és nyilatkozatának végeztével zajosan ünnepelte a miniszterelnököt.

Apponyi Albert gróf, a függetlenségi párt szónoka, beszélt ezután és lesújtó kritikával illette Olaszország hűségét. Beszéde végén felszólította a kormányt, gondoskodjék róla, hogy méltó módon érvényesüljön a magyar állam önállósága, amikor a nemzet olyan egysegesen száll sikkra a monarchia érdekeiért.

Andrássy Gyula gróf az alkotmánypárt, Zichy Aladár gróf a néppárt nevében szólaltak fel.

A főrendiházban

A főrendiház délután négy órakor Jósika Samu báró elnöklété alatt ülést tartott.

Tisza István gróf miniszterelnök utalva a képviselőház délelőtti ülésén mondott beszédére, bejelentette az olasz hadüzenetet. A közönségre és a kormányra újabb kötelezettségek hárulnak. Reméli, hogy a főrendiház ezután is

teljesíteni fogja hazafias kötelességét. A kormány minden igyekezetével azon van, hogy előmozdítsa igaz ügyünk diadalát.

Csernoch János hercegprímás beszélt a miniszterelnök után. Megbotránkozását fejezte ki Olaszország eljárása fölött, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy hősi hadseregünk hű szövetségeseinkkel diadalra viszi ügyünket.

Jósika Samu báró elnök a hadseregünk iránti hódolat szavaival berekesztette az ülést.

A főváros tüntetése Olaszország ellen

Budapest, május 26. A székesfővárs törvényhatósági bizottsága ma délután rendkívüli közgyűlést tartott. Bárczy István polgármester majd Vázsonyi Vilmos nagyszabású beszédet mondott a külpolitikai helyzetről. A közgyűlés elítélte az olasz perfidiát és ünnepelte a szövetségeseiket. Egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a királyhoz, Vilmos német császárhoz, Mehmed török szultánhoz, a hadsereg főparancsnokságához és a flotta-parancsnoksághoz üdvözlő feliratokat, illetve táviratokat intéznek.

A közgyűlés ezután nagy lelkesedéssel kimondta, hogy 10 millió koronát jegyez a második hadikölcsönből.

A közgyűlés után a bizottság tagjai nagy sereg tüntető tömegtől kísérv a Petőfi-szoborhoz vonultak. A tüntetők élén Bárczy István polgármester és a tanács tagjai haladtak. A Petőfi-szobornál lefolyt ünnepély után a tüntetők lampionokkal, fáklyákkal és zászlók rengetegével körmenetre indultak. A tömeg a német, majd a török főkonzulátus elé vonult, ahol Fürstenberg gróf és Achmed Hikmet főkonzulok köszönték meg az ovációkat. A tüntetés folytatását a zuhogó zápor meghiusította.

Junius hó 7-ig meghosszabbították a hadikölcsön jegyzéseket

A pénzügyminiszter rendelete

Budapest, május 26. Tekintettel a különösen a kisebb közönség részéről történő tömeges második hadikölcsön-jegyzésekre, amelyeknek lebonyolítása a pénzügyintézeteknek a hadbavonulások folytán erősen megcsökkent személyzetével jelentékeny technikai nehézségekbe ütközik, valamint arra, hogy az eredeti aláírási határidő legnagyobb része alatt a közvélemény elsősorban az olasz kérdés fejleményeivel foglalkozott, úgy, hogy a hadüzenet megtörténte óta jóval nagyobb számmal fordulnak elő jegyzések, mint azelőtt, amiből kétségtelen, hogy a hadüzenet nemcsak olyanokat fog kölcsonjegyzésre buzdítani, akik eddigéle nem jegyeztek s az olasz háború elkerülése esetén talán nem is jegyeztek volna, de újabb s nagyobb jegyzésre serkenti azokat is, akik idáig már jegyeztek, a pénzügyminiszter elhatározta, hogy az aláírás időtartamát junius hetedikéig bezárólag meghosszabbítja.

E tárgyban a pénzügyminiszter a Budapesti Közlöny csütörtöki, május 27-iki számában hirdményt tesz közzé, mely szerint az 1915. évi 5 és fél százalékos magyar királyi adómentes állami járadékkölcsönre vonatkozólag a május 8-án kiadott aláírási felhívásokra való hivatkozással ezennel közhírré tétetik, hogy a szóbanforgó kölcsönökre nézve a május 12-től május 26-ig bezárólag megállapított aláírási határidő meghosszabbított olyképp, hogy a nyilvános aláírás a hivatkozott aláírási felhívásokban felsorolt hivatalos aláírási helyeknél és az azok által a pénzügyminiszterium jóváhagyásával felhatalmazott intézeteknél május 26-án tul, még junius 7-ig bezárólag is történhetik.

A május 27-ike és junius 7-ike közt történő aláírásoknál az aláírási ár, ha az aláírásakor az egész aláírt összeg befizetett, először: 5 és fél százalékos járadékkötvények minden száz korona névértékeért 91 koronában, másodsor: 6 százalékos járadékkötvények minden 100 korona névértékeért 97 korona 70 fillérben állapítatik meg.

Az aláírási felhívásokban körülírt kedvezményes fizetési módozat igénybevétele esetén részbefizetések a meghosszabbított aláírási időben történendő jegyzéseknél is az aláírási felhívásokban megállapított időpontokban teljesítendő s így a részbefizetési kedvezmény igénybevétele esetére az aláírási ár: az 5 és fél százalékos járadékkölcsonnól 91 korona 20 fillért, a 6 százalékos járadékkölcsonnól 98 koronát tesz ki akkor is, ha az aláírás a május 27-től junius 7-ig bezárólag terjedő időben történik.

Az aláírási felhívásokban foglaltak egyébként mindenben kiterjednek a május 27-től junius 7-ig bezárólag terjedő határidőben teljesítendő aláírásokra is.

A mai napon Debrecenben történt s velünk között hadikölcsön-jegyzéseket itt ismertettük: Az Alföldi Takarékpénztárnál ma a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: Debrecen sz. kir. város 2.500.000, Márk Endre polgármester 5000, Hajduböszörményi városi takarékpénztár 100.000, ugyanezen intézet által 116 tételben 164.150, köztük Hajduböszörményi koldusapolda-alap 60.000, Ev. ref. népiskolai építési alap 20.000, Főgimnáziumi alapok 13.600, Uzonyi József és neje 8000, Péter István 2000, Kovács Gy. Andrásné 2000, Bácsi Péter 2000, Tóth Ilonka 2000, Tóth Vilma 2000, id. Komáromi Imre 1500, Borsó István 1200, Makay Balázs 1100, Sütő Istvánné 1050, Uzonyi Márton 1050, id. Papp János 1050, Szabó Imre 1200, özv. Lovas Jánosné 1200, Oláh Gábor 1500, S. Varga Mihály 1000, L. Szabó Ferenc és neje 1000, Kathi József 1000, Komáromi Ferenc 1000, Kathi Sándor 1000, Kapusi Ferenc 1000, Kathi Sándor 1000, Juhász Sándorné 1000, dr. U. Szabó Lajos 1000, Tályai Gáborné 1000, Barsi Imre 1000, Bisi János 1000, Debreceni izraelita szentegylet 5000, Kiss Lajos 7000, B. E. 5000,

Péterffy József gazdasági tanintézeti tanár 1000, B. J. 5000, Káposztás Lajos gyermekei 2500, Káposztás János 1500, Földvári Mórné 5000, Tóth Ferenc 2200, Bakos Erzsébet 3000, Takács Vince 1200, özv. Kohn Jakabné Kaba 2000, Kohn Magda 1000, Kohn Olga 1000, özv. Kiss Lajosné 1000, N. Z. 8000, S. G. 2000, G. B. 1000 korona.

A Takarékpénztár Hitelezési Részvénytársaságnál az utóbbi napokban a következő nagyobb hadikölcsön-jegyzések történtek: özv. Czeglédi Ferencné 1000, özv. Tóth Lajosné 2000, Sepssy Klámanné 1000, özv. Vass Gyuláné 1000, T. V. J. 4000, Szathmáry Lajosné Budapest 3000, Tóth Sándor 3000, Stegmüller Árpád 1000, Miskolczy Jenő 2000, dr. Medgyessy Ferenc 1200, Gyenes Irma Szolnok 10.000, Vetéssy Béla 1000, Udvarhelyi Géza 2000, Wolff János 4700, Serly Kálmán 5000, Serly Edéné 1200, Muraközy Andor 1000, özv. Tóth Ferencné 20.000, Kovács József 4000, Szojka Gyula Pozsony 1000, T. H. 20.000, özv. Lőrincák Lászlóné 5000, Grünhut Samuel 1000, Medgyesi Gábor és neje 2000, Komlósi Ferencné 2000 korona.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ma délután tartott közgyűlése majdnem kizárólag a háborús gazdasági viszonyokkal foglalkozott. A közgyűlést Szent-Királyi Tivadar elnöknek az általános helyzetet festő megnyitó beszéde vezette be, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Ezután áttértek a napirendre.

A kamara folytatólagos füzetekben adja ki az ipart, kereskedelmet, hitelügyet illető rendkívüli kormányintézkedéseket. A pénzügyi központ megvalósítását a magyar hitelélet megbízhatósága és a háborús hatások kibonyolítása érdekében sürgősnek tartja. — A második hadikölcsön jegyzését örvedetes sikerrel propagálta. A német vámunió felszinen mozgó kérdéséről úgy politikai, mint gazdasági szimpátiával viseltetik, ha biztosítható a német tőke, német erkölcs és munka magyar földön, vagyis ha Németország nálunk nemcsak eladni, hanem vásárolni és termelni is akar. A hadirokkantak gazdasági elhelyezkedésének nemzeti munkájából a kerületére eső részt a kamara készséggel vállalja. Alapul kidolgozta a rokkantaknak való foglalkozások 180 águ munkabeosztását.

Az ideai termés forgalomba hozatala kérdésében a mai viszonyok között a szabad forgalom mellőzését, a maximális árak és fogyasztási korlátozások fentartását javasolja július és augusztusra eső csökkenő irányzatu prémiummal. A rekvirálást szükségesnek, de kerestülvitelt vidéki körzetekben vidéki kereskedők bevonásával a gyakorlott kereskedelem maga állította központi szervezetével kívánja. Az általános drágaság elleni küzdelemben összeállította a kamara a város, a járás, a falu köteleseit s a visszaélések elnyomásának gyakorlati útjait. Az aratás érdekében katonai szabadságolásokkal, kiscsoportu hadifoglyokkal, cséplési pótszakmunkásokkal és főleg kellő nyersolaj és benzín-mennyiség előteremtésével sürgeti az előkészületeket. A rézgálic-kereskedelem károsultjait összeírja s kárpótlásukat kieszközli. A hadseregszállítási viszályakat leg súlyosabban elítéli, de tiltakozik valamely osztályra levont általánosító következtetések ellen. Iparosok, kereskedők és munkások háborús segélyezésére 250.000 korona segélyt eszközölt ki, ennek kiosztása havi részletekben folyik. A kerület bõriparosain kívül most már sikerült hadseregmunkát kieszközölni a szervezkedett szabókisiparosoknak is, egyelőre Debrecenben és Kunszentmártonban. A vasuti és postai forgalom akadályai ellen konkrét panaszokat terjeszt a miniszter elé.

Végül kereskedelmi és iparjogi véleményeket mondott a kerület bíróságainak és iparhatóságainak megkeresésére, megállapította 1916. évi költségelirányzatát és kiírta rendes ösztöndíj-pályázatát.

URANIA

Debrecenben legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
B. SZYRÁZ - FÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Aki a halállal ölelkezik.
Szenzáció!

A páncélos repülőgép titka.

Dráma 3 felvonásban.

TEDDY MINT NÉPFÖLRELŐ.

Vígjáték 2 felvonásban.

Mégkövesedett erdők Arizonában.

Előadások kezdete 5 órakor, rendez. helyár.
Folytatólagos bemenet.

Előleges jelentés!

Pénteken Szombaton Vasárnap

A PARADICSOM.

Szkeos.

Szöllősi Rózsi
Kovács Lilli
Sziklai Jenő
Szabolcs Fenyő

a budapesti Apolló színház tagjai
vendégszereplésével!

HIREK

Az országos főlevéltáros Debrecenben

Jelentettük, hogy Csánky Dezső dr. miniszteri osztálytanácsos, országos főlevéltáros tegnap este Debrecenbe érkezett, hogy a város levéltárát megtekintse és annak rendezésére vonatkozólag instrukciókat adjon. — A város tegnap este vendégül látta Csánky Dezső drt, akit a banketten Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Csűrös Ferenc dr. kultúr tanácsnok, Kun Béla dr. egyetemi tanár üdvözöltek.

Az országos főlevéltáros ma délelőtt Csűrös Ferenc dr. társaságában megtekintette az épületekben levő egyetemet, a nagyterdei Augustus-szombatot, továbbá átvizsgálta a város titkos- és közlevéltárát, amelyeknek egyesítésével és rendezésével foglalkozik a város vezetősége. Csánky Dezső dr. a levéltárakban szerzett tapasztalatai alapján a levéltári bizottság délutáni ülésén világította meg általánosságban a levéltárak rendezésének kérdését.

Az ülésen Csűrös Ferenc dr. elnökölt és vázolta nagyjából a város vezetőségének a levéltári rendezésére irányuló tervét. Csánky Dezső dr. közölte, hogy a kultusz-kormány sok jóakarattal támogatja Debrecennek az irattárak rendezésére vonatkozó törekvését. A levéltárak épp oly fontosak a kultúra szempontjából, mint a könyvtárak, vagy múzeumok, ezért készörmest tett eleget Debrecen város kérésének. Átnézte a közlevéltárát, az irattárát és a titkos levéltárát, amelyeknek rendezéséről van szó. Szörnyűséges állapotokat talált: a pincében, sőt a zugokban vannak felhalmozva az irományok. A rendezésnek éppen itt van már az ideje. Ő csak általános képet alkotott magának a helyzetről. Le fogja küldeni Tagányi Károly országos levéltárost, aki majd kidolgozza a rendezés részleteit és azután fognak dönteni a megoldásra nézve. Azt a két termet, amely augusztus 1-én a városi adóügyi osztály áthelyezésével üres lesz, megfelelőnek tartja a levéltár céljára.

A bizottság Csánky Dezső dr. előterjesztéséről be fog számolni a városi tanácsnak.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt ma délelőtt 10 órakor volt a tegnap délután tartott városi közgyűlés jegyzőkönyveinek hitelesítése. A főispán kívánságára jegyzőkönyvbe foglalta a hitelesítő gyűlés, hogy a városi közgyűlésen a polgármesteri jelentés kapcsán csak olyan kérdésekhez van helye a felszólalásnak, amelyek a jelentésben is benne vannak.

— **Zsitvay Leó meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Zsitvay Leó nyugalmazott kuriai tanácselnök, a magyar jogászvilág egyik legkiválóbb alakja, ma délután hetvennégy éves korában meghalt.

— **Igazolvánnyal lehet utazni az aradszajoli vonalon.** Rostás István rendőrfőkapitány a következő értesítést teszi közzé: Értesítem a város közönségét, hogy az aradszajoli vasútvonalon a személyforgalom további intézkedésig igazolványi kényszer alatt van.

— **Egy piarista tanár halála.** Pintér Pál kegyes-tanítói áldozópap, debreceni római katolikus főgimnáziumi rendes tanár, ma délelőtt fél 10 órakor, 54 éves korában, szélhűdés következtében meghalt. Az elhunyt nemcsak a debreceni római katolikus főgimnáziumnak, hanem az egész kegyes-tanítói rendnek nagyon kiváló tanára volt, aki természetrajzi tankönyveket írt, azonkívül értekezéseket, amelyeket a szakkritika igen kedvezően fogadott. Tanártársai szomorodott szívvel emlékeznek Pintér Pál tréfás szavaira, amiket a napokban mondott az évről vizsga befejezése után: „Most már ráérünk meghalni, befejeztük a vizsgálatokat.” Az elhunyt tanár temetése május 28-án délelőtt 9 órakor lesz. A róm. kat. főgimnázium igaz-

gatója a gyászbeszéd alkalmából az alábbi felhívást intézi az iskola növendékeihez:

Szomorodott szívvel tudatom ifjúságunkkal Pintér Pál szeretett tanárunk halálát. Felszólítom ezuttal az ifjúságot, hogy pénteken 9 órakor tartandó temetésére fél 9 órakor gyülekezzenek a róm. kat. elemi iskola udvarán. Lóky Béla dr. igazgató.

— **A rézgálic ára.** Azok a kereskedők, kik a rézgálic árának hatósági megállapítása folytán drágábban vett s még eladatlanul raktáron fekvő áruikban károsodtak, a készlet és beszerzési ár igen pontos igazolása mellett jelentkezzenek a kerületi kereskedelmi-és iparkamaránál.

— **Katonai lögyakorlat.** A debreceni 2. honvédhuszárezred május 27-én reggel 8 órától délután 1 óráig a Sárkut-tanya melletti lötéren harcserüi lögyakorlatot fog tartani. A rendőrség figyelmezteti a lakosságot, hogy a harcserüi lögyakorlat idején ne tartózkodjék a lötérek közelében.

— **Egy részeg asszony öngyilkossága.** Hajdunánásról jelenti tudósítónk: Gyulai Imréné tegnap ittasan átment a szomszédjához és így szólt hozzá: Bucsuzni jöttem, mert meg fogok halni nemsokára. A szomszéd, aki látta, hogy az asszony kissé részeg, csak nevetett a bucsuzáson, de Gyulai Imréné nem tréfált. Kevéssel a bucsu-látogatás után felakasztotta magát. A debreceni királyi ügyészség megadta az engedélyt eltemetésére.

— **A lóhus is drágul.** Boros Nándor, a hatósági lóhúsmérő üzlet tulajdonosa bejelentette a városi tanácsnak, hogy a lóhus árát 80 fillérről 1 kor. 20 fillérré, a szaláminak és kolbásznak való hus árát 1 koronáról 1 kor. 40 fillérré kénytelen felemelni a drágaság miatt. A tanács az áremelést tudomásul vette.

— **Nyugdíjas pénztárhoz felvétetik.** Ki pénzkezeléshez ért, előnyben. Cím a kiadói-hivatalban.

— **Hősök temetése.** A Ferenc Szalvátor főherceg megfigyelő kórházban meghalt Marton Antal botfai születésű, 83. gyalogezredbeli szakaszvezető, temetése május 27-én délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból; a városi közkórházban levő katonai megfigyelő kórházban meghalt Zsura Áron alibunai (Torontálmegye) születésű 29. gyalogezredbeli közember, temetése május 27-én délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból. — A bábaképezdei megfigyelő kórházban meghalt: Horváth Kálmán dunszentbenedeki ill. 38. gy. e. közember, temetése május 27-én d. e. 10 órakor a közös csapatkórházból

NYILTTÉR 9)

Fog-Krém

KALODONT

70 Fillér

Önkéntes árverés.

Teleky-utca 88. szám alatt, 2 szobából álló teljesen új, kifogástalan, tiszta butor önkéntes árverésen f. hó 28-án délután 2 órakor eladatik.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett

Gőzkávépörkölt és Fűszermalom

a mai napon megindult, a mely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll.

Elfogadok kávépörköltést, fehér cukor és mindennemű fűszereket őrlését. Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő.

Üzletemben minden nap friss pörköltésű és frissen darált kávé kapható!

Valódi brünni szövetek

az 1915 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 8 kor.
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonnaruhához 20.- kor.-ért, színes szelvényt, turisztólónt, selyemkamagrat, női kiegészítőket stb. gyári áron kélid, mint megbízható és szelid cég mindenütt ismert postagyári raktár:

Siegel-Imhof Brünn

Pózták ingyen a bérmentve.

Amennyiben, amelyet a magánváltás, ha bevizsgálásig a kórházban Siegel-Imhof cég a gyári piacra kerülő, igen jó minőségű. Az árak, az előzőekben közölt árakhoz képest alacsonyabbak. — A szalonnaruhához a legkisebb mennyiségű szelvény is kapható. — A legkisebb mennyiségű szelvény is kapható. — A legkisebb mennyiségű szelvény is kapható.

Kölcsönt ad | **Külföldi pénzeket**
SORSJEGYEKRE és | **legmagasabb árfo-**
ÉRTÉKPAPIROKRA | **lyamon bevált**

A DEBRECZENI
Rézizálog Kölcsönintézet Részvénytársaság
BANKOSZTÁLYA

Simonffy-u. 13.

Telefon 298.

Tábori és harcstérre
küldhető 35 dekagrammhoz fadobozokat, 5 kilóig engedélyezett tábori postaládákat, tiszti katonai ládákat kaphat Piac-utca 56. Megyeház mellett, udvarban bent.

Butorozott

modern utcai erkélyes lakás, a Piac-utca legszébb helyén, mely két szobából, fürdőszobából áll, zongora használatra kiadó. Cím a kiadói-hivatalban.

Használt

jókarban lévő könyvszekrényt keresünk kölcsön, míg a háború tart. „Katoná-Olthon.”

Telefon 4-49

Gazdálkodók figyelmébe!

Ajánlunk a csépléshez szükséges mindenféle porosz és belöldi koszeket a legelőnyösebb áron. Megrendeléseket felvesszünk vagon számra.

Ugyancsak raktáron tartunk I. kovács kőszentet, kocszot és Retorta búkkaszinet. — Árajánlattal készséggel szolgálunk

Gabányi Sándor

utóda

Csapó-utca 28.

Telefon 4-49.

Katonák életmentője a

„SZANITÉC TETÜPOR”

Legbiztosabb szer a kiütéses tífuszt terjesztő ruhatekvek ellen.

Tábori csomag (csak címet kell ráírni) gyógyszerárban, drogériában 1.- korona. — Csak kifejezetten Szanitéc-porot fogadjon el, mert ennek is, mint minden jónak, akadhat silány utánzata. — Ahol nem volna kapható, oda 8 dobozt utánvéttel szállít: Auber gyógyszerár, Mohács.

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLITÓJA.

Menyasszonyi kelengye
Vászon és kész fehérenemű
Női divat-, szövet- és
Selyem kelme ujdonságok.

Szabott árak!

Előzékeny kiszolgálás!